

Anagallis enzovoort

Teerheid van Guichelheid

Door : Lucas Bauer

Latijn tenellus betekent tenger, teer

Verscheidene planten met dunne stengel, of klein in hun verschijningsbeeld, werden in botanisch Latijn teer of tenger genoemd: *tenellus*, *tenella*, *tenellum*. Het kleine 'aquariumgras', bekend als *Echinodorus tenellus*, sierde veel bakken op de voorgrond ofwel op terrassen. De oorspronkelijke naam was *Alisma tenellum* Mart., en de soort werd later in het geslacht *Echinodorus* ondergebracht, maar ten onrechte. De correcte naam luidt thans *Helanthium tenellum*.

Een weinig bekende plant die ik u nu echter wil voorstellen is Teer guichelheil, *Anagallis tenella*.

Guichelheil kent u wel!

Gewoon guichelheil, *Anagallis arvensis*, is in onze streken vrijwel altijd fraai rood, en is daarom ook wel bekend als Rood guichelheil. Maar de situatie is verwarrend. Er zijn namelijk twee ondersoorten. De meest voorkomende ondersoort is *Anagallis arvensis subsp. arvensis*, met de Nederlandse naam Rood guichelheil. En deze ondersoort heeft ook meestal rode bloemen, maar, aldus Heukels: "zelden ook vleeskleurig, lila, paars, blauw of groenachtig". De andere ondersoort, *Anagallis arvensis subsp. foemina*, heeft de Nederlandse naam Blauw guichelheil. Hier geeft Heukels' Flora de opmerking "bloemen blauw, zelden wit", en bovendien de toevoeging Rode Lijst - Ernstig bedreigd. Herkennen is niet eenvoudig, want gidsen en flora's spreken elkaar soms tegen.

Gewoon – of Rood – guichelheil heet in het Engels Scarlet pimpinel.

Teer van tint

De bloemen van Teer guichelheil zijn teer van tint, roze-rood. De plant is ten onrechte weinig bekend: een plant van vocht, veen en valleien. De plant is zeker niet algemeen, en vooral in duinpannen met kwel, soms aan oevers te vinden. Onder water begint groen de groei, en boven water volgt rose bloei. De kroonbladen vertonen fijne streepjes. Zie de foto en denk er de kleuren bij.

De computerpresentatie bevatte ook een charmante foto van een heel veldje met Teer guichelheil. Een echte bodembedekker.

Vergis u niet met schijnspurrie

Schijnspurrie heeft bloempjes die enigszins vergelijkbaar zijn. Maar de plantjes lijken in de verste verte niet op elkaar! Schijnspurrie heeft geen lijntjes op de kroonbladen, een opvallend kenmerk van enkele soorten guichelheil. Schijnspurrie heeft zeer smal blad in bundeltjes die soms schijnkransen lijken. Schijnspurrie groeit – afhankelijk van de soort – op dorre of grazige, droge of vochtige grond. Er zijn drie soorten:

- *Spergularia rubra*, bleekroze bloempjes, zurige, zandige veen- of leemgrond.
- *Spergularia media*, bleeklila bloempjes, zilte, zandige of stenige grondsoorten.
- *Spergularia echinosperma*, op slijkige rivieroever.

Teer guichelheil: vijverfraai

We laten Heukels' nog even aan het woord: "Op open plaatsen op natte, al of niet kalkhoudende grond, in duinvalleien, op moerassige heiden en in lage graslanden." Een dergelijk biotoop moet voor een ervaren liefhebber in te richten zijn aan de rand van de vijver. Geniet van de schoonheid van Teer guichelheil!

© Werkgroep aquatische planten – krant 167

